

PREZES RADY MINISTRÓW

Varšava, 29.12.2019

Prohlášení

premiéra PR

Mateusze Morawieckého

Dvacáté století přineslo světu nepředstavitelné utrpení a smrt stovek milionů lidí, zabitých ve jménu šílených totalitních ideologií. Fakt, že nacismus, fašismus a komunismus mají na svědomí krvavé zločiny, bere naše generace jako samozřejmost. Samozřejmé je také to, kdo je za tyto zločiny zodpovědný, a čí spojení stálo na začátku druhé světové války, nejvražednějšího konfliktu v dějinách lidstva.

Bohužel, čím více času uplynulo od těchto tragických událostí, tím méně o nich vědí naše děti a vnoučata. Proto je tak důležité, abychom i nadále nahlas vyslovovali pravdu o druhé světové válce, o jejích strůjcích a obětech – a stavěli se proti jakýmkoli pokusům o falšování historie.

Paměť o tomto zlu je zvláště důležitá pro Polsko, první oběť války. Naše země byla ozbrojené agresi hitlerovského Německa a sovětského Ruska vystavena jako první. A právě Polsko bylo první zemí, která bojovala na obranu svobody v Evropě.

Odpor vůči těmto mocnostem zla však není pouze vzpomínkou na polské hrdinství – je co něco mnohem významnějšího. Tento odpor je odkazem celé dnešní svobodné a demokratické Evropy, která se dala do boje proti dvěma totalitám. Dnes, kdy někteří pro dosažení svých politických cílů neváhají pošlapat památku těchto dějinných událostí, musí Polsko hájit pravdu. Ne pro svůj prospěch, nýbrž jménem toho, čím je Evropa.

Pakt Ribbentrop-Molotov, podepsaný 23. srpna 1939, nebyl „smlouvou o neútočení“. Šlo o politický a vojenský svazek, jenž rozdělával Evropu na dvě sféry vlivu na linii tří polských řek: Narev, Visla a San, která se o měsíc později přesunula na linii Bugu, na základě *Smlouvy o hranicích a přátelství* mezi třetí říší a SSSR, uzavřené 28. září 1939. Pakt byl předehrou k nepředstavitelným zločinům, které byly během dalších několika let spáchány po obou stranách této linie.

PREZES RADY MINISTRÓW

Spojenství Hitlera a Stalina bylo okamžitě uvedeno v život: 1. září 1939 nacistické Německo zaútočilo na Polsko ze západu, jihu a severu, 17. září pak Sovětský svaz napadl Polsko z východu.

22. září se v Brestu Litevském uskutečnila velká vojenská přehlídka – oslava společného vítězství hitlerovského Německa a sovětského Ruska nad nezávislým Polskem. Takovéto přehlídky nepořádají smluvní strany paktů o neútočení – dělají to spojenci a přátelé.

A právě tak to bylo s Hitlerem a Stalinem: dlouho byli nejen spojenci, nýbrž i přáteli. Toto přátelství vzkvétalo natolik, že když skupina 150 německých komunistů ještě před vypuknutím druhé světové války uprchla ze třetí říše do Sovětského svazu, v listopadu 1939 je Stalin vydal Hitlerovi jako jakýsi „dar“ – a tím je poslal na jistou smrt.

Sovětský svaz s Říší po celou dobu úzce spolupracoval. Na konferenci v Brestu 27. listopadu 1939 představitelé tajných služeb obou států projednávali metody a zásady spolupráce při potírání polských odbojových organizací na okupovaných územích. Další konference funkcionářů NKVD a SS týkající se jejich spolupráce proběhly mj. v Zakopaném a v Krakově (v březnu 1940). To nebyly rozhovory o neútočení, nýbrž o likvidaci (rozuměj: vraždění) lidí, polských občanů, a o společných spojeneckých akcích s cílem úplného zničení Polska.

Bez spoluúčasti Stalina při dělení Polska a bez surovin, které Stalin dodával Hitlerovi, by německá zločinná mašinérie neovládla Evropu. Poslední vlaky s dodávkami vyjely ze Sovětského svazu do Německa 21. června 1941 – den před útokem nacistického Německa na dosavadního spojence. Díky Stalinovi mohl Hitler beztravně dobývat další země, zavírat Židy z celého kontinentu do ghatt a připravovat holocaust – jeden z největších zločinů v dějinách lidstva.

Stalin na východě prováděl zločinné akce, podřizoval si jeden stát po druhém a budoval strukturu táborů, které Rus Alexandr Solženicyn nazval *Souostroví Gulag*. Táborů, ve kterých byly miliony lidí, odpůrců komunistické vlády, ničeny otrockou, vražednou katorgou.

Zločiny komunismu začaly ještě před druhou světovou válkou – od hladomoru milionu Rusů na začátku dvacátých let, přes Velký hladomor, v jehož důsledku zemřelo mnoho milionů obyvatel Ukrajiny a Kazachstánu, až po Velkou čistku, během níž bylo povražděno téměř 700 tisíc politických protivníků a běžných občanů, především Rusů, rovněž v rámci tzv. Polské operace NKVD, ve které byli postříleni hlavně občané SSSR polského původu. Na smrt byly vydány děti, ženy a muži. Pouze v Polské operaci bylo podle údajů NKVD zastřeleno 111 tisíc

PREZES RADY MINISTRÓW

osob – tito lidé byli úkladně zavražděni sovětskými komunisty. Být v té době Polákem v Sovětském svazu znamenalo rozsudek smrti nebo mnoholeté vyhnanství na Sibiři.

Pokračováním této politiky byly zločiny páchané již po sovětském vpádu do Polska (17. září 1939) – mezi tyto zločiny patří i vyvraždění více než 22 tisíc polských důstojníků a dalších zástupců elity mj. v Katyni, Charkově, Tveru, Kyjevě a Minsku – a také v mučírnicích NKVD a lágrech v nejvzdálenějších koutech sovětského impéria.

Největšími oběťmi komunismu byli občané Ruska. Historici odhadují, že v samotném Sovětském svazu bylo zavražděno 20 až 30 milionů lidí. Smrt a lágry čekaly dokonce i na ty, kteří jsou v civilizovaných státech zahrnováni péčí – zajatce vracející se z války. Sovětský svaz s nimi nezacházel jako s válečnými hrdiny, ale jako se zrádci. To byla „vděčnost“ sovětského Ruska vůči válečným zajatcům-vojákům Rudé armády: smrt, lágry, koncentrační tábory.

Za všechny tyto zločiny odpovídají komunističtí vůdci v čele s Josifem Vissarionovičem Stalinem. Pokus o rehabilitaci této postavy po osmdesáti letech od vypuknutí druhé světové války pro politické cíle dnešního ruského prezidenta musí vyvolat jednoznačný nesouhlas u každého, kdo má alespoň základní znalosti dějin 20. století.

Prezident Putin ohledně Polska mnohokrát lhal. Vždy tak činil s plným vědomím. Obvykle k tomu dochází v situaci, kdy vláda v Moskvě cítí mezinárodní tlak související s jejím jednáním. A to tlak ne na historické, ale právě na současné geopolitické scéně. V posledních týdnech Rusko utrpělo několik zásadních porážek: pokus o úplné podřízení Běloruska skončil neúspěchem, Evropská unie opět prodloužila sankce uložené za protiprávní anexi Krymu a jednání v tzv. „normanském formátu“ nejenže nepřinesla zrušení těchto sankcí, ale ve stejnou dobu došlo k dalším omezením – tentokrát americkým – které značně ztěžují realizaci projektu Nord Stream 2. Zároveň byli ruští sportovci vyloučeni na čtyři roky za doping.

Slova prezidenta Putina považují za snahu o skrytí těchto problémů. Ruský vůdce si velmi dobře uvědomuje, že jeho výtky nemají nic společného se skutečností – a že v Polsku nejsou pomníky Hitlera ani Stalina. Takové pomníky byly v naší zemi výhradně tehdy, když je vztyčovali agresori a zločinci – hitlerovská třetí říše a sovětské Rusko.

Ruský národ – největší oběť Stalina, jednoho z nejkrutějších zločinců světových dějin – si zaslouží pravdu. Hluboce věřím, že ruský národ je národem svobodných lidí a odmítá stalinismus, i když se vláda prezidenta Putina pokouší o jeho rehabilitaci.

PREZES RADY MINISTRÓW

Nesouhlasíme se zaměňováním katů s oběťmi, pachatelů krutých zločinů s nevinným obyvatelstvem a napadenými státy. Ve jménu památky obětí a jménem společné budoucnosti musíme dbát o pravdu.

A handwritten signature in blue ink, reading "M. Morawiecki".

Mateusz Morawiecki
předseda vlády Polské republiky